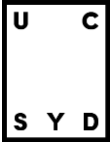

STYRKELSE AF
OVERGANGE,
FREDERICIA
KOMMUNE
Lokal slutevaluering

Lone Oest, UC SYD
Videncenter for Sundhedsfremme
Juni 2021

Styrkelse af overgange i Fredericia

Evaluering af projektet

”Styrkelse af overgange i Fredericia”

Lone Oest

Videncenter for Sundhedsfremme

UC SYD

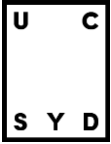
og

Gitte Stylsvig Kring

Familie- & Børnesundhed

Fredericia Kommune

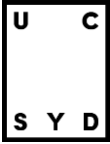
August 2021

Styrkelse af overgange i Fredericia

Indhold

- 1. Indledning 3**
- 2. Evalueringsresultater 5**
- 3. Evalueringsdesign -og metode 20**
- 4. Bilag 21**

Styrkelse af overgange i Fredericia

1. Indledning

Fredericia kommune søgte i 2017 satspuljemidler til et projekt under puljen ” Tidlig indsats for sårbare familier”. Kommunens vision var *”at en tværfaglig tidlig indsats overfor sårbare familier, kan forebygge mistrivlsen blandt børn og unge, så de kan udvikle sig normalt”* (Ansøgningsskema til projektstøtte, Fredericia d.14.12.17).

Projektet ”Styrkelse af overgange i Fredericia” blev en realitet i 2018 som forsøg i to af kommunens distrikter: Kirstinebjerg og Ullerup Bæk.

Det overordnede formål med Fredericia Kommunes projekt er: *”At vi i et tværfagligt samarbejde mellem sundhedsplejen og dagtilbud, får afprøvet en fælles metode, værktøj og kategorisering af sårbare familier, der bevirker, at vi styrker den tidlige indsats over for sårbare familier, så flere børn trives”* (Ansøgningsskema til projektstøtte, Fredericia d.14.12.17).

Gennem forskellige indsatser har man kvalificeret både mål, såvel de oprindelige som nye, samt vision.

Kommunen har prioriteret denne mindre evaluering af udvalgte områder som supplement til den noget større landsdækkende satspuljeevaluering.

De indsatser¹, der i denne rapport evalueres, er:

- Hjemmebesøg mellem forældre, sundhedsplejerske og dagtilbudspædagog i forbindelse med overgang fra hjemmet til dagtilbud (1. overgang)
- Møde mellem forældre, skolesundhedsplejerske, børnehavepædagog og skolepædagog/lærer i forbindelse med overgang fra børnehave til glidende overgang/skole (3. overgang)
- De fagprofessionelles tværfaglige samarbejde/relationelle koordinering mellem sundhedspleje og dagtilbud. Herunder deres vurdering af forældrekurset Tryghedscirkelns (COS-P's) betydning for de familier og fagprofessionelle, der har deltaget
- Forældrenes oplevelse af COS-P
- 3½ års undersøgelsen i børnehaverne udført af børnehavepædagog og sundhedsplejerske

---

¹ Der er ifm. 2. overgang kun afholdt 15 samtaler (pga. opstart kort før covid-19 nedlukningen), hvorfor denne indsats er udeladt i nærværende evaluering.

Styrkelse af overgange i Fredericia

Hensigten med hjemmebesøg/møde er målformuleret i en dagsorden. Målet er at hjælpe barnet til en tryk overgang, enten i forbindelse med opstart i dagtilbud eller glidende overgang/skole.

Målet med 3½ års undersøgelsen er ”at opspore og forebygge vanskeligheder i form af social, motorisk og vægtmæssig karakter, med henblik på fremadrettet at kunne give barnet de udfordringer og den støtte, det har brug for, for at udvikle sig optimalt” (Manualen: 3½ års undersøgelsen, foråret 2021).

COS-P forløbene har til hensigt at give forældre indblik i det fundamentale ved tryk tilknytning og hjælpe dem med at forstå deres børns behov og signaler, med henblik på at øge trygheden i relationen mellem barn og forælder (www.circleofsecurityinternational.com).

Evalueringsrapporten indledes neden for med en sammenfatning af de overordnede evalueringsresultater. Herefter beskrives centrale elementer fra de to nævnte typer af overgange (opstart i dagtilbud eller glidende overgang/skole), de to fokusgruppeinterviews, COS-P og 3½ års undersøgelsen. Og endelig redegøres der for selve evalueringens design og metoder.

Styrkelse af overgange i Fredericia

2. Evalueringsresultater

Sammenfattende beskriver evalueringen forældreoplevelsen af såvel hjemmebesøg som møde i forbindelse med 1. og 3. overgang, 3½ års undersøgelsen og COS-P forløbene, samt de fagprofessionelles oplevelse af samarbejde og relationel koordinering i forbindelse med de samme situationer – ud fra et før, under og efter.

Evalueringens opgave har været:

1. At undersøge, i hvor høj grad 1. og 3. overgangsbesøg/møde, 3½ års undersøgelsen og COS-P forløbene har været en tryk, relevant og udbytterig oplevelse for forældre og fagprofessionelle. Evalueringens konklusion er derfor sammenfattet i en række kategoriserede evalueringsresultater, der modsvarer de tre undersøgelseskrav.
2. At undersøge i hvor høj grad de fagprofessionelles samarbejde med hinanden og forældre omkring 1. overgang har resulteret i styrkelse af den relationelle koordinering.

Af evalueringen fremgår det klart, at indsatserne ved 1. og 3. overgang, 3½ års undersøgelsen og COS-P forløbene har bidraget til en høj grad af borger- og medarbejdertilfredshed for langt de fleste af deltagerne i evalueringen.

Alle forældre, der har gennemført og evalueret et COS-P forløb, vil anbefale kurset til andre forældre. De føler, at de efter kurset står stærkere i deres rolle som forældre og flere oplever en nemmere hverdag med børnene derhjemme allerede ved kursets afslutning.

De hyppigst beskrevne oplevelser ved 1. overgang fra både forældre og fagprofessionelle af hjemmebesøg/møder er, at de giver tryghed, er udbytterige og relevante. De fagprofessionelle beskriver desuden, hvordan evnen til at organisere sig og koordinere viden og handlinger har udviklet sig positivt rundt om de fælles mål med besøgene. Pædagogerne føler sig generelt bedre klædt på til at modtage børnene og oplever en positiv effekt på forældresamarbejdet efterfølgende. Desuden oplever en stor del at kunne sætte tidligere og specifikt ind med støtte pga. samtalerne. Det samme gør sig gældende for skolemedarbejdernes erfaringer med samtalerne ifm. 3. overgang. Mange af forældrene er her meget positive over, at de får mulighed for at være med til overleveringen og selv fortælle om deres barn forud for skolestart.

Langt størstedelen af undersøgelsens deltagere, og især de fagprofessionelle, er helt klare i deres vurdering af, at disse indsatser er relevante for den relationelle koordinering og for indsatserne i fremtiden.

Styrkelse af overgange i Fredericia

2.1 Området 1. overgang

Sundhedsplejersken introducerer familien ved barnets 4. – 6. måned om hjemmebesøg i forbindelse med 1. overgang. Projektet har udarbejdet en dagsorden (se bilag 1) til disse besøg, hvor dagtilbudspædagogen ”indkalder” familien til mødet i familiens hjem, og sundhedsplejersken er mødeleder. Under covid-19 er flere samtaler dog afholdt i dagtilbud eller online.

Hjemmebesøgene er rammesat til 1 time. Dagsordenen beskriver formålet med besøget, hvad familien kan forvente, og hvordan den kan forberede sig til besøget.

Der i projektperioden afholdt 387 samtaler ifm. 1. overgang. 286 forældre har besvaret et spørgeskema efter samtalen. Derudover har I alt 10 familier bidraget med deres oplevelse af hjemmebesøget. Otte familier deltog (på grund af covid-19) i online interview, og af tidsmæssige/tekniske årsager svarede to familier på interviewspørgsmålene i et spørgeskema. 11 sundhedsplejersker og 21 pædagoger har ligeledes besvaret et spørgeskema.

- Evalueringen viser, at trygheden, som var målet for hjælpen til barnets overgang til dagtilbud opleves og italesættes af forældrene omkring:
  - Introduktionen til hjemmebesøget fra såvel sundhedsplejerske og dagtilbudspædagog. Især havde tidspunktet i introduktionen en betydning. Der var flest tilkendegivelser for et godt tidspunkt allerede ved sundhedsplejerskens 2. besøg i familien. Stedet (hjemmebesøget), pædagogens kontakt og dagsordenen for mødet havde en stor betydning for forældrenes tillid til hjemmebesøget.
  - Under hjemmebesøget var der ydermere udbredt tryghed ved, at det hele foregik i stille og rolige rammer i familiens hjem, hvor børnene var i vante omgivelser. En familie sagde: *”Det gav mere ro, at det var et hjemmebesøg, for så var vores søn i de vante rammer. Så han sad bare og legede, mens vi snakkede”*

Derudover var det en tryghed for den overvejende del af de adspurgte, i at sundhedsplejersken deltog.

En familie sagde: *”Det var rart, at sundhedsplejersken var med, fordi jeg kendte hende. Det var jo trygheden, så jeg ikke skulle sidde alene med et fremmede menneske. Sundhedsplejersken kunne tilføje nogle ting om min datter, når pædagogen spurgte ind til E (datteren)”*.

- Evalueringen viser, at 9 ud af 10 forældre fandt besøget relevant og udbytterigt. Disse 9 vurderede besøget med en grøn smiley ud fra nedenstående skala, og ville anbefale denne type besøg til andre familier.

➤ Supergodt Nogen grad godt I mindre grad godt.

- Der var under besøget dialoger blandt andet om barnets vaner, udvikling, dagtilbuddets og barnets dagsrytmer.

En familie siger: *”Min sundhedsplejerske var rigtig god til at stille mig nogle åbne spørgsmål, som jeg så kunne svare på og fortælle noget i forhold til min søn, og så kunne hun fortælle lidt om det, hun så som sundhedsplejerske”*.

Styrkelse af overgange i Fredericia

En familie siger: ”*Det var rart for os at få at vide, hvordan rytmen den var ovre i vuggestuen, så vi havde noget at gå ud fra og at øve herhjemme. Så vi nogenlunde havde ramt deres rytme herhjemme inden han startede*”.

Om at ville anbefale disse hjemmebesøg til andre: ”*Anbefaling til andre? Ja, helt klart og især til første gangs forældre som aldrig har haft et barn i vuggestue eller dagpleje og som slet ikke kender til det, så er det virkelig givet godt ud sådan et møde*”.

- Evalueringen viser, at 7 ud af de 10 familier oplever, at hjemmebesøget havde en betydning for samtale-og informations-flowet fra hjemmebesøg til opstarten i dagtilbud.
  - En familie med to børn inden for projektperioden, var ikke i tvivl hverken ved første eller næste barn: ”*Det havde betydning for trygheden i den første periode, at det var samme pædagog, der havde været med til mødet, som også blev kontaktperson*”.

En anden familieoplevelse med et større barn i samme institution: ”*Jeg tror at pædagogen får en bredere viden omkring vores søn, fordi sundhedsplejersken var med til at kunne fortælle, det hun har set, fra vores søn blev født til han var 9 måneder*”.

- Evalueringen viser, at 2 ud af de 10 interviewede familier havde ældre børn, der ikke har deltaget i projektets periode. Begge familier er enige om, at tilbuddet om hjemmebesøg i forbindelse med 1. overgang er det bedste for både barn, forældre og dagtilbudspersonale.
  - Den ene familie gav udtryk for det på denne måde: ”*Jeg synes, at forskellen fra første gang med vores ældste datter, hvor sundhedsplejersken ikke var med, til den anden gang med vores søn, hvor sundhedsplejersken var med, er at vi kom mere bredt omkring vores søn*”.

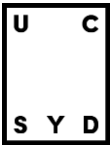
Interviewundersøgelsens resultater målrettet 1. overgang genspejles i spørgeskemaundersøgelsen med 286 respondenter (forældre) ud fra spørgsmålene: Hvordan er din oplevelse af samtalen (under hjemmebesøget)? Hvad virker godt? Her vurderer 80% samtalen som meget god, 18% som god og 1% som både og... En enkelt forælder oplever samtalen som mindre god.

De kvalitative svar på, hvad, der virker godt i samtalen, fremhæver, som interviewundersøgelsen, at hjemmebesøget og sundhedsplejerskernes deltagelse giver tryghed, en god uddybende snak, vigtige emner bliver taget op, nyttig viden om barnet, forventninger afstemmes, fokus på barnets behov og udvikling og at besøget giver ro, fordi det er i eget hjem. Derudover er mange glade for dagsordenen for mødet og at have modtaget denne på forhånd. En forælder nævner også det væsentlige i, at det er alle familier, der bliver tilbudt samtalen.

Den samme tilfredshed ses i spørgeskemaundersøgelsen blandt de fagprofessionelle.

- Evalueringen viser, at samtalerne giver værdi ift. langt størstedelen af sundhedsplejerskernes og pædagogernes daglige praksis og merværdi, at samtalerne foregår i hjemmet.

Styrkelse af overgange i Fredericia

- Derudover føler 17 ud af 21 pædagoger sig bedre klædt på til at modtage børnene og 18 oplever en positiv effekt på forældresamarbejdet efter samtalerne. De resterende synes "både og..."
  - Flere nævner, at det er en gevinst, at sundhedsplejersken deltager på mødet, idet der bliver videreformidlet flere relevante oplysninger, når de deltager.

- 16 af de 21 pædagoger oplever at kunne sætte tidligere og specifikt ind med støtte pga. samtalerne. De resterende synes "både og..."

Opsummering

De fælles hjemmebesøg ifm. barnets 1. overgang har, ifølge evalueringen, været udbytterige, relevante og givet tryghed for langt de fleste forældre og fagprofessionelle, herunder nævnes bl.a. hjemmet som mødested, sundhedsplejerskens deltagelse og dagsordenen, som vigtige faktorer. Størstedelen af pædagogerne oplever desuden at få større viden om barn/familie og bedre forældresamarbejde, så de nemmere kan sætte både tidligere og specifikt ind med støtte, hvis der er behov.

Styrkelse af overgange i Fredericia

2.2 Området det tværfaglige samarbejde/relationel koordinering mellem dagtilbud og sundhedspleje – 1. overgang

Kommunen og projektets styregruppe har i projektperioden haft fokus på den relationelle koordinering i udvikling og implementering af projektets indsatser. Evalueringsdesignet for de to fokusgruppeinterviews har derfor været med denne tilgang.

Der har været afholdt 2 semistrukturerede fokusgruppeinterviews online med ovenstående overskrift som ramme plus en ramme målrettet den relationelle koordinering. Interviewene var af 1½ times varighed og der deltog i alt 10 fagprofessionelle fordelt ligeligt på 2 grupper. De 10 deltagere fordelte sig med følgende professioner: Dagplejepædagog, vuggestuepædagog, sundhedsplejerske og AKT-pædagog. Derudover har 11 sundhedsplejersker og 21 pædagoger besvaret et spørgeskema.

Formålet med begge fokusgruppeinterviews var:

- At undersøge og afdække de fagprofessionelles oplevelser af og erfaringer med hjemmebesøgene (forberedelse, afvikling og effekt) ved 1. overgang.

At undersøge og afdække de fagprofessionelles oplevelser af og erfaringer med det tværfaglige samarbejde i den forbindelse med 1. overgang specielt i forhold til den relationelle koordinering. Hjemmebesøg i forbindelse med 1. overgang, er beskrevet i projektansøgningen som: *"Et hjemmebesøg med pædagog og sundhedsplejerske med fokus på formidling af viden om barnets / familiens ressourcer, udfordringer og resiliens"*. Set i forhold til begrebet relationel koordinering har der altså været mulighed for at styrke og udvikle de fagprofessionelles samarbejde med hinanden og familien.

Forskning viser, at der er syv faktorer, som er til stede i et effektivt samarbejde omkring en fælles opgave:

- Fælles mål
- Fælles viden
- Gensidig respekt
- Hyppig kommunikation
- Rettidig kommunikation
- Problemløsningsorienteret kommunikation
- Præcis kommunikation

Evalueringens afsæt i relationel koordinering, er derfor at de fagprofessionelle med udgangspunkt i den faglige funktion kommunikerer og handler med henblik på at integrere egen opgaveløsning ind i den fælles opgaveløsning.

- Evalueringen viser, at ovenstående er lykkedes i forbindelse med 1. overgangs hjemmebesøg for begge fokusgrupper.
- Evalueringen viser således at, fokusgrupperne under interviewet demonstrerer, at deltagerne inden, under og efter hjemmebesøgene har arbejdet ud fra de syv faktorer, der har betydning for en vellykket relationel koordinering. Dialogerne i grupperne viser desuden, at de forskellige faggrupper oplever sig anerkendt af samarbejdspartnerne for deres bidrag til den fælles opgaveløsning.

Styrkelse af overgange i Fredericia

- **Fælles mål:** Processen mod det fælles mål om hjemmebesøg i forbindelse med 1. overgang har udviklet sig siden starten, hvor der var nedsat tværfaglige arbejdsgrupper. Her diskuteredes hvordan samarbejdet skulle forløbe og hvilke faggrupper, der tog sig af hvad. Evalueringen viser, at fokusgruppedeltagere er enige om, at samarbejdet omkring fælles mål nu stort set fungerer rigtig godt både for fagprofessionelle og familierne. *"Efter vi fik de første begyndervanskeligheder overstået, hvor der blev rettet lidt til, hvordan vi lige gjorde, men at vi sammen gik ind til familien – alle de ting, der lige i starten var nogle udfordringer omkring, så synes jeg nu, at det fungerer rigtig fint"*.
- **Fælles viden:** Evalueringen viser, at de fagprofessionelle nu kender og forstår hinandens opgaver og vilkår og dermed ved, hvordan de hver især bidrager til helheden. *"Fagligt har disse hjemmebesøg kvalificeret vores faglige arbejde, fordi vi får noget viden, der ellers ville være gået tabt i forhold til, hvis ikke havde haft disse hjemmebesøg. Og det har været vigtig viden i forhold til barnets opstart eller familien generelt. På den måde kan vi være mere professionelle i vores arbejde"*
- **Gensidig respekt:** Evalueringen viser, at gruppedeltagerne oplever sig anerkendt af de involverede faggrupper for deres bidrag til den fælles opgaveløsning. *"Man får en meget større indsigt i hinandens faglighed og til hinanden som personer, og kan derfor bedre henvise forældrene til hinanden. Det tværfaglige samarbejde er meget lettere og lettere tilgængeligt"*.
- **Hypig, rettidig, problemløsende og præcis kommunikation:** Evalueringen viser flere eksempler på, at kommunikationens kvalitet omkring 1. overgang har haft en positiv betydning for, hvornår og hvordan den er givet, hvor tilstrækkelig og "timet" den har været, samt hvor målrettet og forståeligt den har været.

"Vi er blevet hurtigere til at tage kontakt til hinanden".

"Hvis jeg skal tale for mig selv, synes jeg, at det har fungeret godt med, at det der med, at de (pædagogerne) går ind og kigger i min kalender, og så booker de mig, og så har de booket mig, der hvor jeg godt kan. Jeg sørger for, at min kalender er ført ajour, så de kan se, hvornår jeg har tid".

"Den tidlige indsats har været vigtig, når der har været nogle udfordringer, så man kommer hele vejen rundt om det enkelte barn".

"At man ikke springer nogle led over, hvor familien må starte forfra, det flyder ligesom videre, fordi vi samarbejder om den tidlige indsats for barnet, så der kommer en naturlig overgang og undgår at der er noget, der ikke kommer med. Der er noget info, der ikke går tabt".

Styrkelse af overgange i Fredericia

- Evalueringen viser, at fokusgruppetagerne i hele projektet har oplevet sidegevinster. Deltagerne beskriver dem sådan:
  - *"Der har været en anden form for tillid fra forældrene til os pædagoger".*
  - *"Man får også mere arbejdsglæde i det, fordi man kender hinanden. Jeg tænker også på dig C. når vi er ude, og du præsenterer dig og fortæller om dit arbejdsområde – det er godt! Det giver også en klarhed til familien om, hvad de kan bruge os til".*
- Evalueringen viser, at 7 af fokusgruppetagerne er uddannede COS-P-facilitatorer og har undervist forældre i det. Dette har styrket kommunikationen med de forældre, der har deltaget i kurset. Generelt er relationel koordinering tæt knyttet til kommunikation, dvs. omfanget og karakteren af den dialog, der foregår med kollegaer og i dette tilfælde med forældrene.
  - Nogle af fokusgruppetagerne fortæller: *"Det fælles sprog" gør, at vi med forældrene har en fælles forståelse og ved, hvad vi snakker om f.eks. "Nåh ja, det der hajmusik, det er det, du mener eller det, det handler om. Jeg er så heldig at komme til flere familier, der har været på kurset. Og der snakker vi rigtig meget COS-P-sprog – det er guld værd".*
  - *"Redskaberne har styrket vores faglighed".*
  - *"Jeg tænker, at dagplejemødre også kunne have glæde af at modtage uddannelsen".*
- Evalueringen viser, at fokusgruppetagerens læring fra projektet kan bruges med et transferperspektiv i et dagligt og fagligt praksisfelt nu og fremover. På spørgsmålet: Hvad skaber en god overgang, ud fra den viden I har nu? Svarer de:
  - *"At besøget afholdes i hjemmet"*
  - *"At vi samarbejder om en tryk overgang for barnet"*
  - *"Den tidlige indsats er vigtig, når der er nogle udfordringer, så man kommer hele vejen rundt om det enkelte barn".*
  - *"Og jeg tænker også, at det der med når der er sat noget i gang, er det nemmere at køre det videre i en eller anden indsats, så kan du jo køre denne indsats videre på et helt andet niveau, fordi forældrene allerede er trygge. De skal ikke først over en barriere. Man får skabt en hurtigere indsats".*
  - *"At man ikke springer nogle led over, hvor familien må starte forfra, det flyder ligesom videre, fordi vi samarbejder om den tidlige indsats for barnet, så der kommer en naturlig overgang og undgår at der er noget, der ikke kommer med. Der er noget info, der ikke går tabt".*
  - *"Det giver noget, at det er forældrenes besøg, at det er dem der giver tingene videre – med vores medvirken fordi vi kender til de fagfaglige aspekter. Det giver noget andet end tidligere".*
- Skal disse tilbud fortsætte? Bred enighed: *Ja, helt sikkert!*

Styrkelse af overgange i Fredericia

Som supplement til ovenstående viser spørgeskemaundersøgelsen blandt de fagprofessionelle, at

- Alle 11 sundhedsplejersker oplever et styrket samarbejde mellem dagtilbud og sundhedsplejen ifm. projektet. Det samme oplever 15 ud af 21 pædagoger, 3 synes "både og", 2 er uenige, 1 har ikke svaret.
- Alle 11 sundhedsplejersker har oplevet at arbejde mod et fælles mål. 15 ud af 21 pædagoger er enige eller meget enige, 5 synes "både og"... og 1 er uenig.

De pædagoger, som har været uenige i ovenstående parametre, er de pædagoger, som ikke har deltaget i tværfaglige fora undervejs i projektperioden, hvor der har været mulighed for sparring og erfaringsudveksling på tværs af faggrupperne. Covid-19 spiller desuden en rolle for flere ift. deres oplevelse af samarbejdet.

Opsummering

Begge fokusgruppeinterviews viser en klar forbedring af den relationelle koordinering og dermed en styrkelse og kvalitetsforbedring af den fælles opgaveløsning. Spørgeskemaundersøgelsen afspejler desuden, at rettidig kommunikation i forhold til sparring og erfaringsudveksling har indflydelse på den relationelle koordinering og dermed et styrket samarbejde.

Styrkelse af overgange i Fredericia

2.3 Området 3. overgang

Møde mellem familien, skolesundhedsplejerske, børnehavepædagogen og skolepædagogen/-læreren inden opstart til glidende overgang/skole.

Projektet har udarbejdet en dagsorden (se bilag 2) til disse møder, hvor børnehavepædagogen indkalder familien til mødet i institutionen, og børnehavepædagogen er mødeleder. Besøgene er rammesat til ca. 45 minutter. Dagsordenen beskriver formålet med besøget, hvad familien kan forvente, og hvordan den kan forberede sig til besøget.

På mødet er der fokus på, hvordan familien, børnehavepædagogen, skolesundhedsplejersken og skolepædagogen/-læreren, sammen kan være med til at styrke opstart og trivsel i glidende overgang/skole.

Der er i projektperioden afholdt 408 samtaler ifm. 3. overgang. 348 forældre har besvaret et spørgeskema efter samtalen. Derudover har 2 familier deltaget i et onlineinterview, og 1 familie har, på grund af tekniske vanskeligheder, svaret skriftligt på interviewspørgsmålene. 6 skolesundhedsplejersker, 14 pædagoger i dagtilbud og 5 medarbejdere i skolen har besvaret et spørgeskema.

- Evalueringen viser, at introduktionen til mødet lykkedes til 2 ud af 3 familier.
  - 1 familie blev mundtligt orienteret om mødetilbuddet og fik en dagsorden tilsendt. En anden familie fik ikke tilsendt dagsorden, derimod havde børnehavepædagogen lavet en lille rapport om barnet, som hun sammen med familien kort drøftede inden mødet. Den tredje familie fik ingen dagsorden tilsendt og forberedte sig uden, ved at tænke over, hvilke spørgsmål hun ville få brug for at få svar på.
- Evalueringen viser, at mødet skabte en følelse af tryghed, relevans og udbytte for 2 ud af de 3 familier, der vurderede mødet med en grøn smiley. Den tredje familie vurderede mødet med en rød smiley ud fra følgende valg:

➤ Supergodt Nogen grad godt I mindre grad godt.

- 1 af familierne der vurderede mødet (online) med en grøn smiley, fordi der var en god kontakt og dialog under mødet, og at hver person på tur *"snakkede om sit emne"* bl.a. med information om hverdagen i skolen, forventninger til børnene og eventuel hjælp. Derudover fik familien mulighed for at fortælle om barnet fra fødslen og til nu. Denne familie oplevede at få svar på det, de havde brug for, og vil anbefale mødet til andre fordi: *"Det er som beskrevet rart at kunne side hjemme i trygge rammer ikke at skulle stresse ud ad døren. Ens hjem er det tryggeste sted selv til et møde"*.

En anden familie vurderede også mødet med en grøn smiley, fordi: *"Det er jo en god form for brobygning, da det jo er mere tillidsvækkende at få sat ansigt på den skolepædagog, vores søn kommer til at være sammen med på årgangen. Familien vil anbefale dette møde til andre fordi: "Det var godt, at der under mødet var god tid til spørgsmål og svar. Så mødet har været med til at skabe tryghed i et stort skift, hvor man slipper sit barn "ved yderdøren" så at sige"*.

Styrkelse af overgange i Fredericia

1 familie vurderede mødet (online) med en rød smiley, fordi de ikke fik noget ud af det. De oplevede det som *"spild af tid, men vi fik da afleveret nogle papirer"*.

Skolepædagogen viste sig at være en afgående leder, som *"aldrig ville se barnet igen"*. Det betød, at vigtige ting, som familiens ønsker om en bestemt placering for barnet med talevanskeligheder, ikke blev efterkommet. Familien kan ikke anbefale denne type møde (online, med ikke relevante fagpersoner) til andre. *"Det er bedre med et fysisk møde"*.

- Evalueringen viser at, 2 familier ud af 3 oplever, at mødet har betydning for den glidende overgang med forskellig skalering. 1 familie fik som nævnt ikke noget ud af mødet.
  - 1 familie oplever at *"Det var fint at vide, at der er nogle voksne, der er opmærksomme på mit barn. I Fredericia kommune opleves glidende overgang ikke som glidende, men som en brat overgang. Så dette interview bløder det lidt op"*.

1 familie oplever at *"Jeg tænker ikke, at mødet har gjort den store forskel, ud over at der var en pædagog at sætte ansigt på og skolesundhedsplejersken"*.

- Evalueringen viser, at 1 ud af de 3 familier havde 3 ældre søskende, hvoraf der ikke havde været dette tilbud til de 2 ældste. Familien siger om mødet i relation til de to yngste: *"Det er især det pædagogiske personale, det, synes jeg, har virkelig været godt. Jeg kunne også have ønsket mig, at vi havde opdaget det samme tilbud med vores ældste børn, hvor dette projekt jo ikke kørte."*

Også ved 3. overgang afspejles interviewundersøgelsens resultater i spørgeskemaundersøgelsen med de samme spørgsmål som ved 1. overgang: Hvordan er din oplevelse af samtalen? Hvad virker godt? I denne undersøgelse deltog 348 familier. 76% af familierne oplever samtalen meget god, 22 % oplever den som god og 2 % som både og....

Det, der virker godt i disse samtaler beskrives som en samtale, hvor der bl.a. er:

forventningsafstemning, dialog om barnets stærke og svage sider, der sker en overlevering mellem institution og skole, så ligheder og forskelle tydeliggøres, en tryghed i, at der er styr på det hele og at alt nok skal gå, at de som forældre får mulighed for at være med til overleveringen og selv fortælle om deres barn og endelig, at der bliver sat ansigter på en skolemedarbejder, man kan spørge. Nogle forældre har beskrevet det i nedenstående:

- *"Det giver en god oplevelse og tryghed for os forældre at kunne give en god overlevering i fællesskab med vores barns pædagog til skolen på denne måde inden opstart"*.
- *"Rart med personligt møde med ny lærer og rart at kunne dele vigtige informationer om barnets behov, færdigheder, personlighed mv. på tværs af børnehave og skole. Virkelig godt møde"*.
- *"Det er rart, at man møder dem, der skal have med ens barn at gøre. Det er rart, at man selv får lov til at forklare, hvem ens barn er som person og hvad man selv har gået og tænkt"*.
- *"Vi blev spurgt ind til venskaber og om der var ønsker til hvem vores datter skulle i klasse med. Det skaber tryghed for os, at vi ved, at der bliver taget hensyn til sådanne ting"*.

Styrkelse af overgange i Fredericia

Kun få skolesundhedsplejersker og medarbejdere fra skolen har deltaget i samtalerne ifm. 3. overgang, hvorfor det har været en stor opgave at varetage, især for de to faggrupper.

- Evalueringen viser, at samtalerne giver mere værdi for pædagogerne i dagtilbud og skolemedarbejderne end for sundhedsplejerskerne.
  - Det foreslås af flere, at sundhedsplejersken kun inviteres med til samtalerne, hvis der er særlige udfordringer i børnehaven.
- Halvdelen af sundhedsplejerskerne mener dog, at de er bedre klædt på til at tage imod børnene pga. samtalerne og 5 mener, at samtalerne medfører, at der kan sættes tidligere og specifikt ind med støtte.
- 4 ud af de 5 medarbejdere i skolen oplever en positiv effekt på forældresamarbejdet, alle 5 føler sig bedre klædt på til at tage imod børnene og 4 oplever, at de kan sætte tidligere ind med støtte pga. samtalerne.

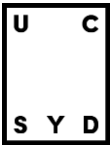
Det tværfaglige samarbejde

Som ved 1. overgang oplever størstedelen af fagpersonerne, at samarbejdet, mellem skole og skolesundhedsplejersken samt skole og dagtilbud, er blevet bedre. Generelt (for projektet) oplever en større andel af medarbejderne i skolen og sundhedsplejen et styrket samarbejde med hinanden og med dagtilbud end andelen af pædagogerne i dagtilbud. Dette kan evt. skyldes, at pædagogerne i dagtilbud er flere om opgaven og derfor har færre samtaler pr. person end medarbejdere i skole og sundhedspleje. Desuden har en af pædagogerne i undersøgelsen været med i samtalerne ifm. 3. overgang for første gang i 2021. Det samme billede tegner sig ift. at tage kontakt til hinanden på tværs af faggrupper/afdelinger. Både medarbejdere i skole og sundhedspleje oplever, at det er blevet nemmere at tage kontakt til dagtilbud, mens pædagogerne i dagtilbud har en mere blandet oplevelse af, hvorvidt det er blevet nemmere at tage kontakt til skole og sundhedspleje.

Opsummering

98% af forældrene har en god eller meget god oplevelse af samtalen. For sundhedsplejerskerne har samtalerne givet mindre værdi ift. deres daglige praksis end for pædagogerne i dagtilbud og skolemedarbejderne. Det foreslås af flere, at sundhedsplejersken kun inviteres med til samtalerne, hvis der er særlige udfordringer i børnehaven. Størstedelen af skolemedarbejderne oplever at få større viden om barn/familie og bedre forældresamarbejde, så de nemmere kan sætte både tidligere og specifikt ind med støtte, hvis der er behov. Men opgaven er stor at varetage.

Styrkelse af overgange i Fredericia

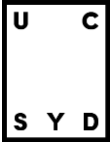
2.4 Området 3½ års undersøgelsen

Undersøgelsen afholdes af en sundhedsplejerske og en pædagog i børnehaven og består af en motorisk screening og højde/vægtmåling af de 3½ årige børn, samt et spørgeskema til forældrene og en forældresamtale. Der er i efteråret 2020 gennemført pilot i 4 børnehaver, hvor i alt 14 børn deltog. Undersøgelsen er igen tilbudt i foråret 2021, denne gang i 10 børnehaver, hvor 74 børn deltog.

I alt har 38 forældre besvaret et spørgeskema omkring deres oplevelse af undersøgelsen. 8 pædagoger og 9 sundhedsplejersker har ligeledes besvaret et spørgeskema efter afviklingen af undersøgelseerne.

- Evalueringen viser, at 76% af de forældre, der har besvaret spørgeskemaet, i høj eller meget høj grad mener, at tilbuddet er relevant. 92% oplevede forældresamtalen som værende god eller rigtig god, mens 3 forældre ikke, eller i mindre grad, synes om samtalen eller kunne se undersøgelsens og emnernes relevans. 1 forælder synes, at undersøgelsen søgte at finde fejl ift. skærmtid, samt sukker- og grøntindtag, og at man ikke skal blande sig i, hvordan andre tilrettelægger deres hverdag. Langt størstedelen giver dog meget positive tilbagemeldinger.
  - En forælder skriver: *"Det var en rigtig god oplevelse at være med til samtalen, og det gav en masse gode input, vi kan arbejde videre med"*.
- Det samme positive billede viser sig blandt de sundhedsplejersker og pædagoger, som har deltaget. Pædagogerne oplevede bl.a. at undersøgelsen åbnede op for emner, som forældrene ikke havde delt med børnehaven. Bl.a. er man i en institution blevet opmærksom på, at mange forældre synes, at det er svært at være forældre.
- Alle 8 pædagoger oplevede, at undersøgelsen understøttede deres vurdering af børnene. Flere er blevet bekræftet i og blevet mere sikre i deres observationer af børnene.
- 7 ud af 8 pædagoger skriver, at undersøgelsen har medført opmærksomhedspunkter omkring et eller flere børn.
  - F.eks. inaktivitet, motorik, kostvaner og forælderrollen, hvilket gav anledning til tiltag så som; foredrag på forældremøde, mere bevægelse for det enkelte barn, indstilling til PPR, fysioterapeut, forældrekurset Tryghedscirklen, motoriske øvelser mm.
- Både pædagoger og sundhedsplejersker har generelt positive tilkendegivelser ift. det tværfaglige samarbejde og alle har oplevet, at deres faglighed kom i spil i undersøgelsen. 14 ud af 17 mener, at undersøgelsen i høj eller meget høj grad kan bidrage positivt til samarbejdet mellem dagtilbud og sundhedspleje og 15 ud af 17 mener, at undersøgelsen i høj eller meget høj grad kan være med til at styrke barnets sundhed og trivsel.

Det var erfaringen fra pilotprojektet, at det gav størst udbytte, hvis primærpædagogen deltog i forældresamtalen frem for en anden pædagog i institutionen. I 2021 har 6 pædagoger deltaget i undersøgelsen uden at være barnets primærpædagog, hvoraf 4 har oplevet at være primærpædagog for nogle af børnene. Hvorvidt det har haft betydning for undersøgelsen, vurderes forskelligt, men den deltagende pædagogs samarbejde med primærpædagogen synes afgørende.

Styrkelse af overgange i Fredericia

I tilfælde, hvor pædagogen har haft mindre kendskab til barn og forældre, har det været en væsentlig faktor for oplevelsen af samtalen både for forælder, sundhedsplejerske og pædagog.

Opsummering

3,5 års undersøgelsen opleves af langt størstedelen af forældre og fagprofessionelle, som værende et positivt og relevant tiltag. Undersøgelsen kan være med til at bidrage positivt til det tværprofessionelle samarbejde mellem Dagtilbud og Sundhedsplejen til fordel for børnene, og har således givet både forældre og pædagoger noget at arbejde med ift. at styrke børnenes sundhed og trivsel.

Styrkelse af overgange i Fredericia

2.5 Området Forældrekurset Tryghedscirklen (COS-P)

Kurset består af 8 mødegange og er udbudt som gruppeforløb med 6-8 forældre, men kan også afvikles som individuelt forløb. Gruppeforløbene faciliteres tværfagligt af sundhedsplejersker og pædagoger. Både PPR, Sundhedsplejen, Familierådgivningen og Dagtilbud kan indstille forældre til kurset.

Kurserne har været afholdt i "Barselscaféen" (mødre gruppe), i en børnehave samt åbne hold på tværs af distrikter for forældre til børn på 0-6 år. Der er endvidere under corona nedlukningen afviklet kurser online. I alt er der 71 forældre, som har gennemført et kursusforløb en eller flere gange siden første kursusstart i januar 2019. Derudover er 32 forældre startet på et forløb, men faldet fra af forskellige årsager, som f.eks. manglende overskud, covid-19 nedlukning, arbejde mm.

62 af de forældre, der har gennemført kurset, har udfyldt et spørgeskema ved kursets afslutning, 5 forældre har endvidere deltaget i interviews, 2 individuelle og 1 fokusgruppe interview med 3 deltagere. Facilitatorerne har løbende evalueret indsatsen mundtligt.

- Evalueringen viser, at alle 62 forældre vil anbefale kurset til andre forældre. Flere nævner, at det burde være et tilbud til alle nybagte forældre. *"Den guide alle skulle have, når man får børn"*, skriver en forælder.
- De forældre, der deltager på kurset, har typisk et ønske om færre konflikter med børnene derhjemme.
  - 1 forælder fortæller: *"Det der med at organisere følelser, det var en ren gætteleg inden, så det var noget jeg manglede at blive klogere på. Hvordan gør vi lige det her?"*
  - 1 anden synes, *"at det var uudholdeligt herhjemme. Jeg havde brug for nogle redskaber til, hvordan vi kunne blive bedre herhjemme. Hvordan jeg bedre kunne tackle drengene"*.
- Mere end 93% af forældrene mener, at de er blevet bedre til at forstå deres børns behov og føler sig bedre rustet i forældrerollen, hvilket bl.a. kommer til udtryk i følgende udsagn:
  - *"Jeg er blevet klogere på mig selv ift. hvad der trigger mig, når jeg ryger op i det røde felt, hvilket jo ikke er hensigtsmæssigt, når jeg skal hjælpe dem (børnene) gennem deres røde felter. Så der er jeg blevet bedre til at trække vejret og hjælpe dem igennem, så vi får det bedste ud af det"*.
  - *"Jeg er blevet bedre til at rumme, hvor meget hun faktisk har brug for mig... også når hun er glad, ikke bare når hun er ked af det. Hvor meget hun har brug for mig i alle aspekter. Det var jeg slet slet ikke klar over. Før kunne det godt være et irritationsmoment, som jeg ikke vidste, hvad jeg skulle gøre ved. Og måske kunne blive sur over det. Nu er jeg blevet bedre til at hvile i det"*.
  - *"Jeg har fået nogle rigtig gode værktøjer. Specielt til min dreng, som nogle gange godt kan lukke sig inde og være svær at komme i kontakt med, fordi han bliver meget vred. At sige, at det er okay at være sur. Være i de der følelser og forstå dem og prøve at finde ud af, hvorfor det er, han bliver så vred"*

Styrkelse af overgange i Fredericia

- *"Jeg er faktisk blevet mere rummelig efter, at jeg er blevet opmærksom på, hvor jeg selv har det svært.... Det har også givet mig et andet indblik i, hvad hun har brug for af mig. Så det har været ret sundt for mig at deltage i det her og det kommer helt sikkert til gavn for min datter".*
- Forældrene er således fået større forståelse for deres børns behov og hvordan de kan hjælpe dem, men også forståelse for dem selv og deres reaktionsmønstre, som forældre, hvilket for flere, også har givet øget selvtillid i forældrerollen. En forælder fortæller:
  - *"Når min yngste datter græd, så sagde min mor: "Hun har da lige fundet ud af, hvordan hun får din opmærksomhed". Hvor jeg så fandt ud af, at hun gør det jo ikke for at få opmærksomhed. Jeg kunne tydeligt se, at det var det, der var puttet ind i hovedet på mig. Det synes jeg, var rigtig træls. Nu lytter jeg mere til mig selv".*
- 68% af forældrene har oplevet, at deres barns/børns opførsel har ændret sig positivt allerede under kursusforløbet.
  - *"Det der med at få nogle redskaber til at gøre livet nemmere for både børn og forældre, så man får en god hverdag, der kan glide uden alt for mange konflikter".*
  - *"Alt det der med, at man ikke skal råbe og skælde så meget ud. Det har jeg taget meget til mig. Jeg kan godt mærke på begge drenge, at de falder hurtigere til ro, hvis vi bare er rolige, når de er vrede over noget".*

Kurserne har primært været udbudt i form af gruppeforløb. Mange forældre beskriver, hvor vigtigt, det har været at opleve, at man ikke er den eneste forælder, som står med udfordringer ift. sine børn og hvor givende det er at kunne sparre både med facilitatorerne, men også med de andre deltagere. Derudover giver det ekstra tryghed i de grupper, hvor deltagerne kender de andre forældre eller en af facilitatorerne på forhånd. Det nævnes desuden som en stor fordel, at der tilbydes børnepasning ved nogle af forløbene.

Det samme oplever facilitatorerne. Både fremmøde og vedholdenhed er typisk bedst i de grupper, hvor forældrene har stor tryghed ift. facilitatorerne og de andre forældre i gruppen. Derudover ser de stor styrke og synergi i, at facilitatorerne kan undervise og støtte hinanden tværfagligt.

Opsummering

Kurset har ifølge evalueringen en positiv effekt på forældrenes selvindsigt og deres måde at anskue deres børns adfærd. Efter kurset føler forældrene, at de står stærkere i deres rolle som forældre og flere oplever en nemmere hverdag med børnene derhjemme allerede ved kursets afslutning. Kurset har generelt fungeret godt, som tilbud både i dagtilbud, i grupper for "sårbare mødre" i Sundhedsplejen og som åbne hold på tværs af distrikter. Alle forældre, som har gennemført og evalueret kurset, vil anbefale det til andre forældre.

Styrkelse af overgange i Fredericia

3. Evalueringsdesign – og metode

Det overordnede formål med evalueringen er at vurdere, i hvor høj grad 1. og 3. overgang overgangsbesøg, 3½ års undersøgelsen og COS-P har været en tryk, relevant og udbytterig oplevelse for forældre og fagprofessionelle, samt en vurdering af hvordan den relationelle koordinering omkring den fælles opgaveløsning opleves. Perspektivet i evalueringen er således forældrenes og de fagprofessionelles, og kan derfor beskrives som en responsiv evaluering.

Evalueringen er gennemført delvist online på grund af covid-19 pandemien. Der er foretaget i alt 12 forældreinterviews. Disse er fordelt som 8 interviews med forældre til børn i 1. overgang, 2 interviews med forældre til barn i 3. overgang og 2 interviews med forældre, der har deltaget i COS-P.

Derudover er der på grund af tekniske vanskeligheder med at koble sig på online anvendt spørgeskemaer til 2 forældrepar med børn i 1. overgang og 1 spørgeskema til forældrepar med et barn i tredje overgang.

Der er desuden foretaget 1 semistruktureret fokusgruppe interview fysisk med 3 af de forældre, som har deltaget i COS-P.

Familierne har perioden 8.marts – 14. juni 2021 deltaget i samtlige interviews og spørgeskemabesvarelser.

Sidst er der foretaget 2 semistrukturerede fokusgruppeinterviews online med 5 fagprofessionelle deltagere i hver, fordelt med følgende professioner: Daglejerpædagog, vuggestuepædagog, sundhedsplejerske og AKT-pædagog. De to fokusgruppeinterviews blev foretaget henholdsvis den 6. og den 13. april 2021.

I forbindelse med alle forældreinterviews og det semistrukturerede fokusgruppeinterview er der udarbejdet interviewguide. Nogle af svarene fra forældreinterviews er anvendt som spørgsmål i de semistrukturerede fokusinterviews. Alle interviews er optaget på video/diktafon og transskriberet.

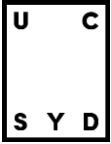
Spørgeskemaernes (nævnt i ovenstående) indhold var stort set de samme som i begge typer af forældreinterviews.

Derudover har henholdsvis 286 og 348 forældre besvaret et spørgeskema efter afsluttet samtale på 1. og 3. overgang. Det samme har 38 forældre efter 3½ års undersøgelsen og 62 forældre efter endt COS-P forløb.

Alle respondenter, der har bidraget med såvel mundtligt, som skriftligt udsagn til evalueringen, er sikret anonymitet gennem pseudonymisering. Kun evaluator har haft/vil få adgang til det datamateriale, der er tilvejebragt, bearbejdet og analyseret som en del af evalueringen.

Sundhedskonsulent Lone Oest, UC SYD har stået for evalueringsdesign, interviews og evalueringsanalyse.

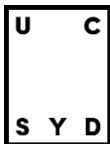
Projektleder Gitte Stylsvig Kring har stået for design og udsendelse af de to surveys, forældreinterviews ift. COS-P samt evalueringsanalyse.

Styrkelse af overgange i Fredericia

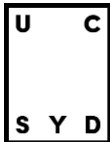
4. Bilagsliste

1. Hjemmebesøg 1. overgang (fra hjem til dagtilbud)
2. Møde i institutionen 3. overgang (fra børnehave til glidende)

Bilag 1

<p>Hjemmebesøg 1. overgang (fra hjem til dagtilbud) Redigeret dec. 2019</p>	<p>Fredericia Kommune </p>
<h3>Dagsorden</h3>	
<p>Varighed: Max. 1 time</p>	
<p>Mødeleder: Sundhedsplejersken</p>	
<p>Formål: At hjælpe jeres barn til en tryk overgang fra hjem til dagtilbud. Vi har fokus på, hvordan vi sammen kan være med til at styrke opstart og trivsel i vuggestue/dagpleje.</p>	
<p>Forventning til forældre: Tilbyd evt. et glas vand, ellers ingen forplejning. Forbered jer gerne på punkt 2, 3 og 4.</p>	
<p>1. Præsentation af fagpersoner</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Hvem er vi? b. Hvorfor er vi her? (Sundhedsplejersken præsenterer projektet) c. Hvad kan I, som forældre, bruge os til?	
<p>2. Familien præsenterer sig selv</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Familiekonstellation - <i>forældremyndighed, barnets bopæl, evt. deleordning, søskende mm.</i>	
<p>3. Familien præsenterer barnet - evt. i samarbejde med sundhedsplejersken</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Relevante oplysninger om fødsel/graviditet b. Beskriv barnet - <i>nysgerrig/passiv, stille/aktiv, indadvendt/udadvendt, temperament, følelsesmæssig regulering mm.</i> c. Hvad fungerer godt i barnets liv? - <i>søvn, sengetid, mad, udtryk for behov, trøst, motorik, sproglig udvikling</i> d. Hvad fungerer mindre godt i barnets liv? - <i>søvn, sengetid, mad, udtryk for behov, trøst, motorik, sproglig udvikling</i> e. Relevante oplysninger i/om barnets liv? - <i>allergi, sygdom, handicap, medicin</i> f. Værdier i familien - <i>opdragelse, regler, konsekvenser, grænser, samvær (måltider, leg mm)</i> g. Familiens netværk - <i>venner, familie og andre</i> h. Evt. indsatser/støtte i familien	
<p>4. Familiens forventninger til opstart i dagpleje/vuggestue</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Evt. samarbejde/kommunikation med dagtilbud	
<p>5. Pædagogen fortæller: Hvad vil det sige at starte i vuggestue/dagpleje?</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Kort fortælling om opstart - evt. udlevering af folder med praktisk info	
<p>6. Evt. aftaler fremadrettet</p>	
<p>7. Evaluering af mødet</p>	
	

Bilag 2

<p>Møde i institutionen 3. overgang (fra børnehave til glidende) Redigeret dec. 2019</p>	<p>Fredericia Kommune </p>
<h3>Dagsorden</h3>	
<p>Varighed: Ca. 45 min.</p>	
<p>Mødeleder: Pædagogen fra børnehaven</p>	
<p>Formål: At hjælpe jeres barn til en tryk overgang fra børnehave til glidende overgang/skole. Vi har fokus på, hvordan vi sammen kan være med til at styrke opstart og trivsel i glidende overgang/skole.</p>	
<p>Forventning til forældre: Forbered jer gerne på punkt 2, 3 og 5.</p>	
<p>1. Præsentation af fagpersoner</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Hvem er vi? b. Hvorfor er vi her? (Sundhedsplejersken præsenterer projektet) c. Hvad kan I, som forældre, bruge os til?	
<p>2. Familien præsenterer sig selv</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Familiekonstellation - <i>forældremyndighed, barnets bopæl, evt. deleordning, søskende mm.</i>	
<p>3. Familien præsenterer sig selv og barnet - evt. i samarbejde med pædagogen</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Beskriv barnet - <i>nysgerrig/passiv, stille/aktiv, indadvendt/udadvendt, temperament, følelsesmæssig regulering mm.</i> b. Hvad fungerer godt i barnets liv? - <i>søvn, sengetid, mad, udtryk for behov, trøst, motorik, sproglig udvikling, venskaber</i> c. Hvad fungerer mindre godt i barnets liv? - <i>søvn, sengetid, mad, udtryk for behov, trøst, motorik, sproglig udvikling, venskaber</i> d. Relevante oplysninger i/om barnets liv? - <i>allergi, sygdom, handicap, medicin</i> e. Erfaringer ift. barnets reaktioner på opstart i nyt? f. Værdier i familien - <i>opdragelse, regler, konsekvenser, grænser, samvær (måltider, leg mm)</i> g. Familiens netværk - <i>venner, familie og andre</i> h. Evt. indsatser/støtte i familien	
<p>4. Pædagogen fortæller om barnets tid i daginstitutionen</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Relevante informationer om barnets trivsel, udvikling, kompetencer og evt. udfordringer b. Erfaringer der skal viderefremmes, f.eks. pædagogisk tilgang	
<p>5. Familiens forventninger til opstart i glidende overgang/skole</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Evt. samarbejde/kommunikation med skolen	
<p>6. Repræsentanter for skolen fortæller: Hvad vil det sige at begynde i glidende overgang/skole?</p> <ul style="list-style-type: none"> a. Kort fortælling om opstart b. Hjælp til en god skolestart - <i>toiletbesøg, bære taske, garderobe, tøj af/på, madpakke mm.</i>	
<p>7. Evt. aftaler fremadrettet</p>	
<p>8. Evaluering af mødet</p>	